

Dostat se pod povrch

Od druhé poloviny 19. století se po staletí pozapomenutý Jeruzalém v důsledku mocenských změn na Blízkém východě stává místem, do jehož nitra pronikají badatelé zcela různých profesí. Nejvíce začíná být fádni malé město v Judských horách stranou civilizace prohledáváno pod zemí, protože na povrchu není nic nového, překvapivého, natož skutečně starobylého. Na to, co je skryto v hloubce součtu přibližně čtyřadvaceti sídelních vrstev, se upírají zraky a očekávání snad všeho druhu. Americký novinář a spisovatel Andrew Lawler velmi poutavým a poučeným způsobem představuje v chronologickém sledu jednotlivé pokusy odkrýt více ze starověkých dějin města, které si nárokuje tři monoteistická náboženství a k němuž se váže přívlastek „svaté“. Pod politicky i nábožensky více než citlivý povrch Jeruzaléma se různým způsobem a různě citlivě (či naopak necitlivě) dostávají jak archeologové, tak dobrodruzi s více či méně skrytou agendou. Jedni si chtějí v terénu s pomocí artefaktů či architektury potvrdit základní křesťanské pravdy, jiní ověřit starobylost místa, aby bylo podtrženo, že právě zde se zrodil Izrael. Autorův pohled na problematiku výzkumu města je vyvážený a nechává zaznít i hlasy, které nepatří (alespoň v našich končinách) k „mainstreamu“ – tedy těm, jimž zpolitizování minulosti vadí a kteří upozorňují na důsledky současného výzkumu zvláště v oblasti takzvaného Davidova města a v bezprostřední blízkosti Chrámové hory. Kniha ve velmi dobrém překladu se bude nepochybně hodit každému, kdo chce do Jeruzaléma vyrazit, a nezůstat jen na povrchu. Což platí nejen pro archeologii, ale i pro co možná nejcitlivější náhled na současné dění v regionu, jenž je zmítán neklidem. ● *Filip Čapek*

Andrew Lawler:
Co skrývá Jeruzalém: Pobřbená historie nejvíce znesvářeného města světa
Přeložil Martin Pokorný.
Maraton,
422 stran